

Please check whether you have got the right question paper.

- N.B: 1. All questions are compulsory.
2. Right figures indicate full marks.

- Q.1 Explain in detail the concept of Balance of Power. 10
OR
Explain Approaches to study International Relation. 10
- Q.2 Explain the concept of conflict and explain human factors of conflict. 10
OR
What is terrorism? Write the reason of terrorism. 10
- Q.3 Explain the concept of poverty and discuss the measures to be adapted for abolition of poverty. 20
OR
Discuss the causes of environmental changes. 20
- Q.4 Write the meaning of collective security and write about different types of collective security. 20
OR
Explain the concept of post war management and write about its importance. 20

*****

मराठी रुपांतर

[वेळ: २ तास]

[गुण:६०]

Please check whether you have got the right question paper.

- N.B: 1. सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.
2. उजवीकडील अंक गुण दर्शवितात.

प्र.१	सत्ता संतुलन ही संकल्पना सविस्तर स्पष्ट करा. किंवा आंतरराष्ट्रीय संबंधांच्या अभ्यासाचे दृष्टीकोण स्पष्ट करा.	१० १०
प्र.२	संघर्ष ही संकल्पना स्पष्ट करून संघर्षाची मानव निर्मित कारणे सांगा. किंवा दहशतवाद म्हणजे काय? दहशवाद निर्मितीची कारणे लिहा.	१० १०
प्र.३	दारिद्र्य ही संकल्पना स्पष्ट करून दारिद्र्य निर्मूलनाच्या उपायांची चर्चा करा. किंवा पर्यावरणाच्या बदलांची कारणमिमांसा करा.	२० २०
प्र.४	‘सामुहिक सुरक्षितता’ याचा अर्थ सांगून सामुहिक सुरक्षिततेचे विविध प्रकार लिहा. किंवा युद्धोत्तर व्यवस्थापन ही संकल्पना स्पष्ट करून तिचे महत्व लिहा.	२० २०

*****